KALENDARZ PARAFIALNY

NA ROK ZWYCZAJNY

1874.

DLA UŻYTKU PARAFII NARODZENIA N. P. MARYI.

Dochód przeznaczony na potrzeby kościoła.

WARSZAWA.
W DRUKARNI CZERWIŃSKIEGO I SPÓŁKI,
ulica Sto-Krzyska Nr 1325.

1874.

1

KALENDARZ PARAFIALNY

NA ROK ZWYCZAJNY

1874.

3

KALENDARZ PARAFIALNY

NA ROK ZWYCZAJNY

1874.

DLA UŻYTKU PARAFII NARODZENIA N. P. MARYI.

Dochód przeznaczony na potrzeby kościoła.

WARSZAWA.

W DRUKARNI CZERWIŃSKIEGO I SPÓŁKI,
ulica Święto-Krzyzka Nr. 1325.

1874.

N. 1942.

APPROBATUR.

Varsaviae die 1 (13) Augusti 1873 anno.

A. Sotkiewicz C. M. V.

Asses. Consist.

Secretarius

Leo Jungowski.

Дозволено Цензурою.

Варшава 10 Августа 1873 г.

WIADOMOŚĆ

O OBRAZIE MATKI BOSKIEJ ŁASKAWEJ

w kościele parafialnym Narodzenia N. P. M.

Nad wielkim ołtarzem pokarmelickiego, a obecnie parafialnego kościoła Narodzenia N. P. Maryi na Lesznie, znajduje się bogato w srebro oprawny, nie wytwornego pędzla, ale i wiekiem i niezwykłym jaki go odznacza wyrazem powagi i słodyczy szanowny obraz, przedstawiający Matkę Boską z Dzieciątkiem Jezus na ręku. Obraz ten, jak o tem świadczy pozostała w bibliotece kościelnej kronika zakonu, już był w posiadaniu OO. Karmelitów w czasie ich osiedlenia się w Warszawie r. 1641, a przynajmniej jeszcze przed rokiem 1682, datą właściwej fundacii klasztoru, w pierwotnej ich siedzibie na ulicy Długiej zdobił skromną ich kaplicę, nim później, po zbudowaniu i wykończeniu w r. 1732 kościoła na Lesznie, został przeniesiony na miejsce na którem dotąd się znajduje. O początku i pochodzeniu obrazu kronika żadnych nie daje objaśnień; ale kto widział obraz łaskami słynący Matki Boskiej Białynickiej, albo wykonaną dawniej przez p. Fajansa obrazu tego litografię porówna z obrazem na Lesznie, temu żadna nie może pozostać wątpliwość, że albo oba te obrazy z pod jednego wyszły

pędzla, albo też, co prawdopodobniejsza, że tutejszy kopią jest tamtego. Oprócz małych odmian w ornamentacii i w drobniejszych szczegółach, widoczną jest zupełna obu obrazów tożsamość: te same rozmiary, ten sam układ, te same rysy, ten sam wyraz.

O obrazie Białynickim tak mówi miejscowa legenda. Gdy w r. 1624 Lew Sapieha, wojewoda Wileński, za konfirmacią króla Zygmunta III, w należącem do dóbr jego dziedzicznych miasteczku Białyniczach, położonem w powiecie Orszańskim, o sześć mil od Mohylewa Wielkiego nad Dnieprem, kościół i klasztor XX. Karmelitów ufundował, zakonnicy przez długi czas na próżno się starali o sprawienie odpowiedniego obrazu Matki Boskiej, o co w tym zapadłym kraju, przy ciągłych jeszcze niepokojach wojennych, istotnie było nie łatwo. Aż oto w r. 1634 zjawia się pewnego dnia u fórty klasztornej jakiś młodej i urodziwej postaci pielgrzym, przeorowi jako malarz się przedstawia, oświadcza swą gotowość do odmalowania brakującego obrazu, zakonnikom odśpiewanie litanii loretańskiej zaleca, sam zaś bezzwłocznie przystępuje do dzieła, i nim jeszcze skończył się śpiew litanii, już obraz na tablaturze drewnianej nakreślony i gotowy ucieszonym zakonnikom wręcza, po czem tejże chwili, nim jeszcze zdążyli wyrazić mu swą wdzięczność, z przed oczu ich znika. Obraz tak dziwnie poczęty licznemi rychło wsławił się łaskami, których sam na sobie doznawszy Krzysztof Zawisza, marszałek W. X. L., już następnego roku 1635 kosztowną go ozdobił szatą, przez co spełniło się słowo tajemniczego malarza, który podziwiającym piękność dzieła jego

ojcom oznajmił, iż z umysłu sukienki nie odmalował, bo nim rok upłynie, Matka Boska sama się o ubranie do obrazu swego postara. Gdy następnie w r. 1660 najście wojsk nieprzyjacielskich i Białywickiemu kościołowi zagrażało, zakonnicy chroniąc się przed niebezpieczeństwem, obraz cudowny i kosztowne jego ozdoby, exwota i sprzęty kościelne do Krakowa przewieźć umyślili. Lecz w przejeździe przez województwo Nowogrodzkie, nieopadal od twierdzy Lachowickiej, w której dowodził naonczas Michał Judycki, podkomorzy i marszałek Rzeczycki, podróżni niewidomą jakąś siłą tak zostali zatrzymani, iż żadną miarą dalej postąpić nie mogli; co Bóg sam, powiada legenda, zrządzić raczył, „niechcąc żeby ten obraz z Litewskiego kraju był oddalony, a iżby za cudami tegoż obrazu nawałność nieprzyjacielska zwyciężona, zgromiona i potłumiona była.“ Skutek w istocie stwierdził to pobożne mniemanie; bo rychło po uroczystem do twierdzy sprowadzeniu tak dziwnie zatrzymanego obrazu, gdy wielka potęga nieprzyjacielska Lachowce obległa, Judycki na czele szczupłej załogi, ufny w obronę Najświętszej Panny, której duchowieństwo z ludem dniem i nocą leżąc krzyżem przed Jej obrazem wzywało, nie tylko trzymiesięczne oblężenie wytrzymał i szturmy kilkakrotne zwycięzko odparł, ale w końcu i do zupełnego i z wielką stratą odwrotu nieprzyjaciela mimo liczebną przewagę jego zmusił. Póżniej też, w kilkakrotnych w czasie wojen szwedzkich na twierdzę napadach, Matka Boska też możną nad nią okazała opiekę: aż w początku XVIII wieku, za uciszeniem się rozruchów wojennych, obraz cudowny staraniem Xżnej Sapie-

żyny, Krajczyny Litewskiej, uroczyście został na pierwsze miejsce do Białynicz odprowadzony, gdzie podziśdzień od tłumów ludu pobożnego zewsząd do niego się schodzących czczony i nawiedzany, wielkiemi słynie łaskami. Między licznemi exwotami o tychże łaskach świadczącemi, znajduje się także wotum Judyckiego, który po ukończonych szczęśliwie wojennych wyprawach, Obronicielce i Opiekunce swojej, wraz z kulą którą był pod Wilnem postrzelony, srebrną tablicę ofiarował, z wyobrażeniem królującej nad twierdzą Lachowicką Matki Najświętszej, i z takim naokoło głowy Jej napisem: „Obrona Lachowicka, początek wojen wygranych;“ u spodu zaś w następującym ośmiowierszu wdzięczność swą za doznane łaski wyraził:

Nieskończone oddaję Tobie, Panno, dzięki,
Żeś mię nieprzyjacielskiej uchowała ręki:
Przez Cię Lachowickiego zamku obroniłem,
Przez Cię napady grożne i szturmy odbiłem.
Potem w szturmie pod Wilnem będąc postrzelony,
Leżałem od medyków wszystkich opuszczony;
Lecz gdy Twojej opiece zdrowie poleciłem,
Na Twoję jeszcze chwałę wpół martwy ożyłem.

Zapewne to w czasie wyżej opisanej z Białynicz ucieczki i pozostawania obrazu w twierdzy Lachowickiej, została uskutecznioną i do Warszawy przyniesioną kopia onegoż w kościele na Lesznie znajdująca się. Być może nawet, choć o tem nie wspomina kronika klasztorna, że w czasie onych zamieszek kilku z rozpierzchłych zakonników Białynickich do Warszawy przybyło, i tutejszemu konwentowi albo pierwszy początek dało, albo przynajmniej już istniejący zwiększyło, zaczem i sprowa-

dzenie przez nich obrazu Białynickiego byłoby rzeczą zupełnie naturalną. To w każdym razie pewna, że klasztor Warszawski należał pierwotnie do prowincji Zakonu Karmelickiego Ruskiej, aż dopiero za przyjęciem reformy w r. 1702, i zamianą dawnej obserwacii na ścisłą, postanowieniem Stolicy Apostolskiej w r. 1707 od tejże odłączonym został.

Obraz Matki Boskiej, od chwili przeniesienia go do nowego kościoła, a nawet już i przedtem, począł słynąć łaskami, i nie tylko z Warszawy ale i z dalszych stron lud pobożny z wiarą się uciekał do „cudownej", jak ją powszechnie zwano, „Matki Boskiej Karmelickiej na Lesznie." Wielu przez wdzięczność ku niebieskiej Orędowniczce nie tylko ofiary i exwota znosili, ale i łask otrzymanych zeznania, aby pamięć o nich na piśmie się przechowała, składali. To spowodowało ustanowienie osobnego w konwencie na Lesznie urzędu przysięgłego „Konnotatora zakonnego," który periodycznie z pomiędzy zakonników wybierany, miał obowiązek przyjmować rzeczone zeznania, i do księgi na ten cel sporządzonej, corocznie przez prowincjała z urzędu wizytowanej, zapisywać. Księga ta dotąd znajdująca się w bibliotece poklasztornej, od roku 1725 z którym się rozpoczyna, aż do daty 9 Maja roku 1836, na której się kończy, zawiera w sobie 109 zeznań osób różnego stanu i wieku, świadczących o łaskach za wezwaniem N. P. Maryi w obrazie Jej na Lesznie, bądź w chorobie bądź w innej potrzebie doczesnej otrzymanych. Łaski te bezwarunkowo uważać i podawać za cuda byłoby niewczesnem: raz dla tego że choć takiemi się wydawały pobożnej wierze zeznających, żaden jednak z przy-

toczonych faktów nie przedstawia takich znamion nadprzyrodzoności by nie pozostawiał miejsca tłómaczeniu go w sposób naturalny; a powtóre dla tego, że w spisywaniu ich nie zachowane formy i przepisy, których Kościół w takich razach na udowodnienie cudu wymaga, w skutek czego zeznania one, choć osobista rzetelność i przysięga pobożnych oneż składających, i zakonnika oneż zapisującego, mogą dać o prawdziwości ich względną pewność moralną, zgoła są pozbawione wszelkiej autentyczności kanonicznej. Mimo to jednak dokumenta te dwóch rzeczy niewątpliwie dowodzą: 1-o tego, że już od półtora wieku lud pobożny w potrzebach swoich do Matki Boskiej w tym świętym Jej obrazie z wiarą się ucieka; a 2-e tego, że którzy przed tym obrazem pomocy Jej wezwali, nie zostali omyleni w nadziei swojej, i ratunek upragniony nieraz w taki sposób otrzymali, iż mógł im się wydawać nadzwyczajnym i cudownym; co i dla nas dziś żyjących, i Najświętszą parafji naszej Patronkę w tym obrazie Jej czczących i wzywających, wielką powinno być pociechą, i otuchą, i pobudką do coraz gorętszej czci i ufności ku tej niebieskiej łask Szafarce, o której wiemy iż „od wieków nie słyszano aby ktokolwiek do Niej się uciekał i obrony Jej wzywał, od Niej został opuszczony.“

KALENDARZ RZYMSKI.

STYCZEŃ.

20	1	C.	N. ROK. Fulgent.
21	2	P.	Makarego Opata.
22	3	S.	Daniela M.
23	4	**N.**	*Po N. R.* Tytusa B.
24	5	P.	Telesfora Pap.
25	6	W.	TRZECH KRÓLI.
26	7	Ś.	Lucyana M.
27	8	C.	Seweryna Op.
28	9	P.	Marcyanny P.
29	10	S.	Agatona Pap.
30	11	**N.**	*I p. 3 K.* Hygina P.
31	12	P.	Arkadjusza M.
1	13	W.	Weroniki P.
2	14	Ś.	Hilarego B.
3	15	C.	Pawła 1 Pustelnika
4	16	P.	Marcella P.
5	17	S.	Antoniego Op.
6	18	**N.**	*2 p. 3 K. I. Jezus.*
7	19	P.	Henryka B. i Kan.
8	20	W.	Fabia. i Seba. MM.
9	21	Ś.	Agnieszki P.
10	22	C.	Winc. i Anas. MM.
11	23	P.	*Zaślubiny N. M. P.*
12	24	S.	Tymoteusza B.
13	25	**N.**	*3 p. 3 K.* N. Ś. Pawła
14	26	P.	Polikarpa B. M.
15	27	W.	Jana Złotoust. W.
16	28	Ś.	Rajmunda z Penn.
17	29	C.	Franciszka Salez.
18	30	P.	Martyny P.
19	31	S.	Piotra Nol. W. *Wig.*

LUTY.

20	1	**N.**	*Starozapustna* Ignac.
21	2	P.	N. P. GROMNICZ.
22	3	W.	Błażeja B. M.
23	4	Ś.	Ansgara B.
24	5	C.	Agaty P.
25	6	P.	Doroty P.
26	7	S.	Romualda Op.
27	8	**N.**	*Mięsopustna* Jan. z M.
28	9	P.	Apolonji P.
29	10	W.	Scholastyki P.
30	11	Ś.	Eufrozyny P.
31	12	C.	Gaudentego B.
1	13	P.	Juliana M.
2	14	S.	Walentego M.
3	15	**N.**	*Zapustna* Faustyny.
4	16	P.	Julianny P.
5	17	W.	Sylwina B.
6	18	Ś.	*Popielec.* Konstancji.
7	19	C.	Konrada W.
8	20	P.	Eucheriusza B.
9	21	S.	Eleonory P.
10	22	**N.**	*1 Postu* K. S. Piotra
11	23	P.	Romany P.
12	24	W.	Macieja Ap.
13	25	Ś.	† Sygfryda B. M.
14	26	C.	Alexandra M.
15	27	P.	† Anastázego P.
16	28	S.	† Romana M.

MARZEC.

17	1 N.	*2 Postu* Albina B.	
18	2 P.	Heleny Ces.	
19	3 W.	Kunegundy Ces.	
20	4 Ś.	Kazimierza Król.	
21	5 C.	Teofila B.	
22	6 P.	Wiktora M.	
23	7 S.	Tomasza z Akw.	
24	8 N.	*3 Postu* Jana Bożego	
25	9 P.	Franciszki Rzyms.	
26	10 W.	40 Męczenników	
27	11 Ś.	Konstantyna W.	
28	12 C.	Grzegorza Pap.	
1	13 P.	Katarzyny Bonońs.	
2	14 S.	Matyldy Król.	
3	15 N.	*4 Postu* Longina M.	
4	16 P.	Cyryaka M.	
5	17 W.	Gertrudy P.	
6	18 Ś.	Gabryela Archan.	
7	19 C.	*Józefa Oblub.* N. M.	
8	20 P.	Ludgera W.	
9	21 S.	Benedykta Op.	
10	22 N.	*M. Pańskiej* Pawła	
11	23 P.	Katarzyny Seneńs.	
12	24 W.	Marka i Tymot. M.	
13	25 Ś.	ZWIASTOW. N. P.	
14	26 C.	Olimpii i Teodozii	
15	27 P.	*VII Bol. N. P. M.*	
16	28 S.	Syxta P. i Doroteu.	
17	29 N.	*Kwietnia* Cyryla D.	
18	30 P.	Kwiryna M.	
19	31 W.	Kornelii i Balbiny	

KWIECIEŃ.

20	1 Ś.	Hugona B.
21	2 C.	W. Franc. à Paulo
22	3 P.	W. Ryszarda B.
23	4 S.	W. Izydora B.
24	5 N.	WIELKAN. Winc.
25	6 P.	WIELK. Celestyna
26	7 W.	Epifaniusza i Rufina
27	8 Ś.	Dyonizego i Apolo.
28	9 C.	Maryi Egipc.
29	10 P.	Ezechiela Pror.
30	11 S.	Leona I Pap.
31	12 N.	*Przewodnia* Juliusza
1	13 P.	Hermenegilda
2	14 W.	Tyburyusza
3	15 Ś.	Ludwiki i Anastazii
4	16 C,	Lamberta i Kalixta
5	17 P.	Rudol. Marc. i Anic.
6	18 S.	Apoloniusza i Eleu.
7	19 N.	*2 p. W. N.* Pafnuc.
8	20 P.	Sulpiciusza
9	21 W.	Anzelma i Symeona
10	22 Ś.	Sotera i Kaja
11	23 C.	Wojciecha B. M.
12	24 P.	Jerzego i Bony.
13	25 S.	† Marka Ewang.
14	26 N.	*3 p. W. N.* Marcel.
15	27 P.	Anastazego i Teofil.
16	28 W.	Witalisa.
17	29 Ś.	Piotra M.
18	30 C.	Katarzyny P.

MAJ.

19	1	P.	Filipa i Jakóba Ap.
20	2	S.	Anastazego i Zygm.
21	3	N.	*4 p. W. N. Z. ś. Krz.*
22	4	P.	Floriana i Moniki
23	5	W.	Piusa V Pap.
24	6	Ś.	Jana w Oleju.
25	7	C.	Domicelli P.
26	8	P.	STANISŁA. B. M.
27	9	S.	Grzegorza Naz. B.
28	10	N.	*5 p. W. N.* Izydora
29	11	P.	† Mamerta B.
30	12	W.	† Pankracego, Ner.
1	13	Ś.	† Serwacego B.
2	14	C.	WNIEBOWST. P.
3	15	P.	Zofii z córkami.
4	16	S.	Jana Nep. Ubalda
5	17	N.	*6 p. W. N.* Paschal.
6	18	P.	Felixa i Wenanciu.
7	19	W.	Piotra Celestyna P.
8	20	S.	Bernardyna Seneń.
9	21	C.	Helen. Dona. i Wik.
10	22	P.	Julii P.
11	23	S.	Dezyderiusza. *Wig.*
12	24	N.	ZESŁANIE D. ŚW.
13	25	P.	ŚWIĄTECZNY
14	26	W.	Filipa Ner. i Eleute.
15	27	Ś.	† Magdaleny de P.
16	28	C.	Germana B.
17	29	P.	† Teodozyi M.
18	30	S.	† Felixa P. i Ferdy.
19	31	N.	TRÓJCY ŚW. Petr.

CZERWIEC.

20	1	P.	Juwenciusza
21	2	W.	Marcellego i Piotra
22	3	Ś.	Erazma M. i Klotyl.
23	4	C.	B. CIAŁO.
24	5	P.	Bonifacego B.
25	6	S.	Norberta B.
26	7	N.	*2 p. Św.* Roberta O.
27	8	P.	Maxymina i Medar.
28	9	W.	Pryma i Feliciana
29	10	Ś.	Małgorzaty Kr.
30	11	C.	Barnaby Ap.
31	12	P.	Onufrego i Jana W.
1	13	S.	Antoniego Pad.
2	14	N.	*3 p. Św.* Bazylego B.
3	15	P.	Wita i Modesta
4	16	W.	Benona i Justyny
5	17	Ś.	Adolfa B.
6	18	C.	Marka i Marcellia.
7	19	P.	Gerwaz. i Prota. M.
8	20	S.	Sylweriusza Pap.
9	21	N.	*4 p. Św.* Aloiz. Gon.
10	22	P.	Paulina B.
11	23	W.	Agrypiny i Jana
12	24	Ś.	*Nar. ś. Jana Chrz.*
13	25	C.	Prospera i Wilhel.
14	26	P.	Jana i Pawła
15	27	S.	Władysł. Kr. *Wigil.*
16	28	N.	*5 p. Św.* Leona II P.
17	29	P.	PIOTRA i PAWŁA
18	30	W.	Emilii i Lucyny P.

LIPIEC.

19	1	Ś.	Teobalda i Juliana
20	2	C.	*Nawiedzenie N. M. P.*
21	3	P.	Heliodora i Awita
22	4	S.	Józefa Kalasant.
23	5	**N.**	*6 p. Św.* Filomeny P.
24	6	P.	Izajasza i Dominiki
25	7	W.	Klaudiusza M.
26	8	Ś.	Elżbiety Kr.
27	9	C.	Cyryla i Zenona
28	10	P.	7 Braci MM.
29	11	S.	Pelagii i Cypriana
30	12	**N.**	*7 p. Św.* Jana Gwal.
1	13	P.	Małgorzaty Kr.
2	14	W.	Bonawentury
3	15	Ś.	Henryka Ces.
4	16	C.	*M. B. Skaplerznej*
5	17	P.	Alexego W.
6	18	S.	Szymona z Lipn.
7	19	**N.**	*8 p. Św.* Win. à Pau.
8	20	P.	Eliasza P. i Czesł.
9	21	W.	Daniela i Praxedy
10	22	Ś.	Maryi Magdaleny
11	23	C.	Apolinarego M.
12	24	P.	Krystyny P.
13	25	S.	Jakóba Ap.
14	26	**N.**	*9 p. Św* Anny MNP.
15	27	P.	Natalii P. i Pantal.
16	28	W.	Kunegundy, Nazar.
17	29	Ś.	Marty i Serafiny
18	30	C.	Abdona i Senena M.
19	31	P.	Ignacego z Lojoli

SIERPIEŃ.

20	1	S.	Piotra w Okowach
21	2	**N.**	*10 p. Św. N. P. Aniel.*
22	3	P.	Znal. ś. Szczepana
23	4	W.	Dominika W.
24	5	Ś.	*M. B. Śnieżnej*
25	6	C.	*Przemienienie Pańskie*
26	7	P.	Kajetana W.
27	8	S.	Cyryaka i Larga
28	9	**N.**	*11 p. Św.* Roman. M.
29	10	P.	Wawrzyńca M.
30	11	W.	Zuzanny i Tyburc.
31	12	Ś.	Klary P.
1	13	C.	Hipolita i Kasiana
2	14	P.	Euzebiusza M. *Wig.*
3	15	S.	WNIEBOW. N. M. P.
4	16	**N.**	*12 p. Św.* Rocha
5	17	P.	Anastaziusza
6	18	W.	Agapita M.
7	19	Ś.	Benigny i Bronisł.
8	20	C.	Bernarda Op.
9	21	P.	Joanny Chantal.
10	22	S.	Symforiana i Tym.
11	23	**N.**	*13 p. Św.* Filipa B.
12	24	P.	Bartłomieja Ap.
13	25	W.	Ludwika Kr.
14	26	Ś.	Zefiryna i Róży
15	27	C.	Cezariusza B.
16	28	P.	Augustyna B.
17	29	S.	Ścięcie ś. Jana Chr.
18	30	**N.**	*14 p. Św.* Gaudencii
19	31	P.	Rajmunda i Rufiny

WRZESIEŃ.

20	1	W.	Idziego Op.
21	2	Ś.	Stefana Kr. i Justa
22	3	C.	Eufrozyny i Izabelli
23	4	P.	Rozalii P.
24	5	S.	Wawrzyńca B.
25	6	**N.**	*15 p. Św.* Zacharias.
26	7	P.	Reginy P. *Wigilia*
27	8	W.	NARODZ. N. M. P.
28	9	Ś.	Adriana i Gorgon.
29	10	C.	Mikołaja z Tolent.
30	11	P.	Prota i Emiliana M.
31	12	S.	Gwidona i Waleria.
1	13	**N.**	*16 p. Św.* Aureliusz.
2	14	P.	*Podwyższenie ś. Krzy.*
3	15	W.	Nikodema M.
4	16	Ś.	† Eufemii P.
5	17	C.	5 ran ś. Franciszka
6	18	P.	† Józefa z Kopert.
7	19	S.	† Januariusza M.
8	20	**N.**	*17 p. Św.* Eustach.
9	21	P.	Mateusza Ap.
10	22	W.	Maurycego M.
11	23	Ś.	Tekli P. i Lina Pap.
12	24	C.	*N. P. M. od wykupu*
13	25	P.	Aurelii P. i Kleof.
14	26	S.	Cypriana M.
15	27	**N.**	*18 p. Św.* Kosmy i D.
16	28	P.	Wacława Kr.
17	29	W.	Michała Archan.
18	30	Ś.	Hieronima W.

PAŹDZIERNIK.

19	1	C.	Remigiusza B.
20	2	P.	*Aniołów Stróżów*
21	3	S.	Kandyda i Ludom.
22	4	**N.**	*19 p. Św.* Franciszk.
23	5	P.	Placyda W. i Flawii
24	6	W.	Brunona W.
25	7	Ś.	Justyny P. Marka
26	8	C.	Brigidy Wd.
27	9	P.	Dionizego M.
28	10	S.	Franciszka Borg.
29	11	**N.**	*20 p. Św.* Placydy P.
30	12	P.	Maxymiliana B.
1	13	W.	Edwarda Kr.
2	14	Ś.	Kalixta Pap.
3	15	C.	Jadwigi Wd. i Ter.
4	16	P.	Florentyna B.
5	17	S.	Lucyny P.
6	18	**N.**	*21 p. Św.* Łukasza E.
7	19	P.	Piotra z Alkant W.
8	20	W.	Ireny i Maxyma
9	21	Ś.	Urszuli P.
10	22	C.	Korduli P. i Alfonsa
11	23	P.	Jana Kapistran. W.
12	24	S.	Rafała Archan.
13	25	**N.**	*22 p. Św.* Jana Kant.
14	26	P.	Ewarysta Pap.
15	27	W.	Sabiny P.
16	28	Ś.	Szymona i Judy A.
17	29	C.	Narcyza B. i Euzebii
18	30	P.	Zenobii i Marcelina
19	31	S.	Wolfganga *Wigilia*

LISTOPAD.

20	1	N.	*23p. Św.* WSZYS. Ś.
21	2	P.	*Dzień Zaduszny*
22	3	W.	Huberta i Teofila M.
23	4	Ś.	Karola Boromeusza
24	5	C.	Zachariasza i Elżb.
25	6	P.	Leonarda W.
26	7	S.	Engelberta B.
27	8	N.	*24 p. Św.* Godfryda
28	9	P.	Teodora M.
29	10	W.	Andrzeja z Awell.
30	11	Ś.	Marcina B.
31	12	C.	Marcina P. 7 Br. M.
1	13	P.	Dydaka W.
2	14	S.	Serapiona i Klem.
3	15	N.	*25 p. Św.* Leopolda
4	16	P.	Gertrudy P. i Edm.
5	17	W.	Salomei P.
6	18	Ś.	Eugeniusza i Maxy.
7	19	C.	Elżbiety Kr.
8	20	P.	Felixa Walez. W.
9	21	S.	*Ofiarowanie N. M. P.*
10	22	N.	*26p. Św.* Stan. Kost.
11	23	P.	Klemensa Pap.
12	24	W.	Jana od Krzyża
13	25	Ś.	Katarzyny PM.
14	26	C.	Konrada W. i Piot.
15	27	P.	Barlaama i Fakun.
16	28	S.	Rufa M. i Mansweta
17	29	N.	*1 Adwentu* Saturnina
18	30	P.	Andrzeja Ap.

GRUDZIEŃ.

19	1	W.	Eligiusza W.
20	2	Ś.	Bibianny PM.
21	3	C.	Franciszka Xaw.
22	4	P.	Barbary PM.
23	5	S.	Piotra Chryzologa
24	6	N.	*2 Ad.* Mikołaja B.
25	7	P.	Ambrożego B. *Wig.*
26	8	W.	NIEP. POC. N. P. M.
27	9	Ś.	Leokadii i Walerii
28	10	C.	*N. P. M. Loretańsk.*
29	11	P.	Damazego .
30	12	S.	Syneziusza M. i Dio.
1	13	N.	*3 Ad.* Lucii P.
2	14	P.	Spiridiona B.
3	15	W.	Ireneusza M.
4	16	Ś.	† Euzeb. i Adelaidy
5	17	C.	Łazarza B.
6	18	P.	† *Oczekiw. N. P. M.*
7	19	S.	† Nemeziusza M.
8	20	N.	*4 Ad.* Teofila M.
9	21	P.	Tomasza Ap.
10	22	W.	Zenona i Anastazii
11	23	Ś.	Wiktorii P.
12	24	C.	Adama i Ewy *Wig.*
13	25	P.	BOŻE NARODZE.
14	26	S.	SZCZEPANA I M.
15	27	N.	*Jana Ewangielisty*
16	28	P.	Młodzianków
17	29	W.	Tomasza Kantuar.
18	30	Ś.	Dawida Kr. i Sabina
19	31	C.	Sylwestra Pap.

OBRAZ N. PANNY MARYI

W KOŚCIELE PARAFIALNYM NA LESZNIE.

ROCZNY PORZĄDEK

ŚWIĄT I NABOŻEŃSTW W KOŚCIELE PARAFIALNYM NARODZENA N. P. MARYI [1]).

STYCZEŃ.

1. *Czwartek*. **Nowy Rok** czyli **Uroczystość Obrzezania Pańskiego.** *Trzeci dzień i konkluzia czterdziestogodzinnego nabożeństwa.* Odpust zupełny. Rano o godzinie 5 Msza święta, po której wystawienie N. Sakramentu. O g. 11 Summa. Kazanie z Ewangelii o Obrzezaniu Pańskiem, Łuk. 2. 21. Po południu o 5 nieszpory, kazanie, Te Deum i konkluzia.
3. *Sobota*. O g. 3½ nieszpory.
4. *Niedziela po Nowym Noku.* Kazanie z Ewangelii o proroctwie Symeona i Anny, Łuk. 2, 33—40. O g. 3½ nieszpory.
5. *Poniedziałek.* O g. 3½ nieszpory.
6. *Wtorek*. **Uroczystość Epifanii** czyli **Trzech Króli.** Przed Summą święcenie kadzidła i złota. Kazanie z Ewangelii o przyjściu Mędrców ze Wschodu do Betlejem, Mat. 2, 1—13. O g. 3½ nieszpory.
10. *Sobota*. O. g. 3½ nieszpory.
11. *Niedziela I po Trzech Królach.* Kazanie z Ewangielii u pozostaniu Dzieciątka Jezus w kościele, Łuk, 2, 22—51. O g. 3½ nieszpory.
17. *Sobota*. O g. 3½ nieszpory.

---

[1] Ogólny porządek nabożeństwa parafialnego, opisany w kalendarzu przeszłorocznym, pozostaje niezmienny.

18\. *Niedziela II po Trzech Królach.* Kazanie z Ewangielii o godach w Kanie Galilejskiej, Jan 2, 1—12. O g. 3½ nieszpory.

21\. *Środa. Początek Nowenny do św. Józefa.* O g. 9 przed ołtarzem Ś-go Msza św. litania i modlitwy.

24\. *Sobota.* O g. 3½ nieszpory.

25\. *Niedziela III po Trzech Królach.* Kazanie z Ewangielii o trędowatym i o setniku, Mat. 8, 1—14. O g. 3½ nieszpory.

28\. *Środa. Drugi dzień Nowenny do św. Józefa.* Msza św. i litania jak wyżej.

31\. *Sobota. Wigilia z postem.* O g. 3½ nieszpory.

LUTY.

1\. *Niedziela Starozapustna.* Kazanie z Ewangielii o gospodarzu winnicy i robotnikach, Mat. 20, 1—16. O g. 3½ nieszpory.

2\. *Poniedziałek.* **Uroczystość Oczyszczenia N. P. Maryi, czyli Matki Boskiej Gromnicznej.** Przed Summą o g. 10½ uroczyste święcenie gromnic. Kazanie z Ewangielii o Ofiarowaniu Dzieciątka Jezus w kościele, Łuk. 2, 22—23. O g. 3½ nieszpory.

3\. *Wtorek.* Św. Błażeja B. M. Święcenie świec *Błażejkami* zwanych.

4\. *Środa. Trzeci dzień Nowenny do św. Józefa.* Msza i litania jak wyżej.

7\. *Sobota.* O g. 3½ nieszpory.

8\. *Niedziela Mięsopustna.* Kazanie z Ewangielii o nasieniu i roli, Łuk. 13, 4—15. O g. 3½ nieszpory.

11\. *Środa. Czwarty dzień Nowenny do św. Józefa.* Msza i litania jak wyżej.

14\. *Sobota. Św. Walentego Męczennika.* Msza św. z wystawieniem w trumience srebrnej relikwii Ś-go,

i podanie tychże do uczczenia wiernym. O g. $3\frac{1}{2}$ nieszpory.

15. *Niedziela Zapustna.* Kazanie z Ewangielii o Jezusie przepowiadającym uczniom mękę swoję, i o uzdrowieniu ślepego przy drodze do Jerycho, Łuk. 18, 31—43. O g. $3\frac{1}{2}$ nieszpory.

18. *Środa. Popielec. Początek Postu Wielkiego* [1]. O g. 7 przed Prymarią, uroczyste poświęcenie popiołu i processia, lub litania do Wszystkich Świętych. O g. 10 Summa, w czasie której kazanie z Ewangielii o poście i skarbieniu sobie skarbów niebieskich, Mat. 6, 16—21. O g. 9, jako w *piąty dzień Nowenny do św. Józefa.* Msza święta i litania przed ołtarzem Ś-go.

21. *Sobota.* O g. $3\frac{1}{2}$ Kompleta.

---

[1]) Przykazanie postu ścisłego, obowiązujące pod grzechem we wszystkie dni Postu Wielkiego, (z wyjątkiem niedziel), jak również w suchedni, wigilie, tudzież środy i piątki adwentowe, zawiera w sobie dwojaki przepis, z których jeden odnosi się do *jakości*, drugi zaś do *ilości* dozwolonych w poście pokarmów. Co do *jakości*, wolno wedle przyjętego w Archidiecezii zwyczaju, używać pokarmów z nabiałem; co do *ilości*, post ścisły zaasdza się na tem, że pozwala tylko raz na dzień, po południu, jeść do sytości, przyczem jednak nie zabrania się herbata lub kawa z rana, i lekki posiłek wieczorem. W niedziele W. Postu przepisany tylko post zwyczajny, to jest powstrzymanie się od pokarmów mięsnych, jak każdego piątku i soboty, bez ograniczenia ilości. Dyspensy od postu, na cztery dni w tygodniu, które proboszcz, na mocy władzy corocznie mu udzielanej, dla słusznych powodów i pod pewnemi warunkami dawać może, zwalniają co do jakości, to jest pozwalają *raz na dzień* pokarmów mięsnych, ale nie rozciągają się do przepisu tyczącego się ilości, od którego tylko wiek, choroba lub ciężka praca ręczna uwalnia.

22. *Niedziela I Postu.* Kazanie z Ewangelii o kuszeniu Jezusa na puszczy. Mat. 4, 1—12. O g. 3½ nieszpory, po których uroczyste wystawienie N. Sakramentu i *nabożeństwo passyjne* z kazaniem. (Do tych kazań passyjnych przywiązany jest *odpust zupełny*, którego zą wysłuchaniem *całego* tychże kazań szeregu i *przyjęciem błogosławieństwa* na zakończenie krzyżem udzielającego się, przy dopełnieniu zwyczajnych warunków dostąpić można).
25. *Środa. Suchedni wiosenne. Szósty dzień Nowenny do św. Józefa.* Msza św. i litania jak wyżej.
27. *Piątek. Suchedni wiosenne.*
28. *Sobota. Suche dni wiosenne.* O g. 3½ Kompleta.

MARZEC.

1. *Niedziela II Postu.* Kazanie z Ewangelii o Przemienieniu Pańskiem. Mat. 18, 1—10. O g. 3½ nieszpory i nabożeństwo passyjne.
3. *Wtorek. Rocznica wstąpienia na tron* **N. Cesarza i Króla Alexandra II.** O g. 9½ Msza św. i Te Deum.
4. *Środa. Siódmy dzień Nowenny do św. Józefa.* Msza św. i litania jak wyżej.
7. *Sobota.* O g. 3½ Kompleta.
8. *Niedziela III Postu.* Kazanie z Ewangelii o czarcie niemym. Łuk. 12, 14—28. O g. 3½ nieszpory i nabożeństwo passyjne. **Dziś rozpoczyna się czas spowiedzi wielkanocnej** [1]).

---

[1]) Przykazanie kościelne o spowiedzi i Komunii wielkanocnej, jak każde z przykazań kościelnych, jest tylko bliż. szem określeniem i zastosowaniem przykazania Boskiego- Jest to bez wątpienia przykazanie Boskie, by kto zgrzeszył, przystąpił do Sakramentu Pokuty, bez którego nie masz odpuszczenia grzechu. Jest to również przykazanie Boskie, by kto pragnie, jak do tego pod grzechem jest

10. *Wtorek. Dzień urodzin* **J. C. W. W. Xięcia następcy tronu Alexandra Alexandrowicza.** O g. 9½ Msza św. i Te Deum. Po południu o 5, *Rozpoczęcie rekollekcii wielkopostnych: Veni Creator.* Nauka wstępna. Wystawienie N. Sakramentu w puszce. Pieśń „Przed oczy Twoje, Panie," i błogosławieństwo.

11. *Środa.* Rano o g. 8, przed rozpoczęciem ćwiczeń rekollekcyjnych, jako w *ósmy dzień Nowenny do św. Józefa*, Msza św. z litanią i modlitwami przed ołtarzem Ś-go. Następnie, jako w *pierwszy dzień Rekollekcii*, o g. 9 Medytacia, o 10 Msza św., po której nauka. Po południu o g. 3 medytacia, o g. 4 Różaniec, nauka, wystawienie N. Sakramentu, pieśń: „Przed oczy Twoje, Panie," i błogosławieństwo.

---

obowiązany, żywota i zbawienia duszy swojej, przystępował do N. Sakramentu, o którym sam Bóg wcielony nam oznajmia, iż jeżlibyśmy go nie pożywali, nie będziemy mieli żywota w sobie. Kościół św. objaśnia tylko i w praktykę wprowadza dwojakie to przykazanie Boskie, określając przykazaniem swojem czas w którym takowe spełnić powinniśmy, albo raczej stanowiąc termin dłużej którego ze spełnieniem onych dwu przykazań ociągać się nie wolno. Przestąpienie przykazania o spowiedzi i kommunii wielkanocnej ściąga na winnego dwojaką karę duchowną, to jest klątwę czyli wyłączenie z Kościoła za życia, i pozbawienie pogrzebu chrześciańskiego po śmierci. Czas spowiedzi i Komunii wielkanocnej właściwie się zaczyna od niedzieli Kwietniej, a kończy się w niedzielę Przewodnią; ale zwierzchnicy diecezii, na mocy władzy im nadanej, mają prawo czas ten wedle potrzeby przedłużyć, jak i w Archidiecezii przedłużony został na ośm tygodni, od niedzieli 3 Postu, aż do niedzieli 4 po Wielkanocy. Spowiedź wielkanocną, według postanowienia Soboru Laterańskiego IV, winien każdy odbyć przed „własnym kapłanem," to jest spowiednikiem: nie ma zatem obowiązku spowiadać się koniecznie

12. *Czwartek. Drugi dzień Rekollekcii.* Porządek tenże co wczoraj.

13. *Piątek. Trzeci dzień i zakończenie Rekollekcii.* Porządek tenże co wczoraj. Po ostatniej nauce, błogosławieństwo krzyżem, z *odpustem zupełnym* dla tych którzy uczestniczyli w tych Rekollekciach, przy spełnieniu zwykłych do pozyskania Odpustu zupełnego warunków.

14. *Sobota.* O g. 3½ Kompleta.

15. *Niedziela IV Postu.* Kazanie z Ewangielii o cudownem nakarmieniu ludu na puszczy, Jan. 6, 1—16. O g. 3½ nieszpory i nabożeństwo passyjne.

18. *Środa. Ostatni dzień Nowenny do św. Józefa.* Msza św. i litania jak wyżej. O g. 4½ nieszpory z uroczystem wystawieniem N. Sakramentu.

19. *Czwartek.* **Św. Józefa Oblubieńca N. P. Maryi i Opiekuna Kościoła.** O g. 9 uroczysta wotywa przed ołtarzem Ś-go. Na Summie kazanie z Ewangielii o objawieniu Józefowi świętemu tajemnicy Wcielenia Syna Bożego, Mat. 1, 18—22. O g. 4½ nieszpory, po których kazanie, processia z N. Sakramentem przed ołtarz Ś-go, litania i błogosławieństwo. *Odpust zupełny.*

---

w parafii; Komunię tylko wielkanocną powinien przyjąć każdy w kościele swym parafialnym, chybaby niemożność lub zbytnie od kościoła oddalenie stanęły mu na przeszkodzie. Na pamiątkę dopełnienia tej uroczystej powinności, jak również w celu łatwiejszego obliczenia odbytych w parafii spowiedzi i Komunii wielkanocnych, rozdawane będą odbite na ten cel obrazki, które każdy z parafian z rąk spowiednika swego, albo z rąk kapłana który mu udzielił Komunii wielkanocnej przyjąć może i zechce.

21. *Sobota.* O g. 4½ Kompleta.

22. *Niedziela Męki Pańskiej, V Postu.* Kazanie z Ewangieli o Żydach chcących ukamienować Jezusa, Jan. 8, 46—59. O g. 3½ nieszpory i nabożeństwo passyjne.

24. *Wtorek.* O g. 4½ Kompleta.

25. *Środa.* **Zwiastowanie N. P. Maryi.** Kazanie z Ewangielii o Zwiastowaniu Anielskiem, Łuk. 1, 26—30. Po Summie, nieszpory. O g. 4½ Kompleta.

28. *Sobota.* O g. 4½ Kompleta.

29. *Niedziela Kwietnia, VI Postu.* Przed Summą, o g. 10½, poświęcenie palm, i w razie możności processia. Po południu o g. 3½ nieszpory, po których *ostatnie nabożeństwo passyjne.* Po kazaniu błogosławieństwo krzyżem, z odpustem zupełnym o którym wyżej, str. 20.

KWIECIEŃ.

1. *Środa Wielka.* Wieczorem o g. 6, *Ciemna Jutrznia.*

2. *W. Czwartek.* O g. 10 Summa, *jedyna* w tym dniu Msza św. W czasie Summy *Komunia jeneralna.* Przeniesienie N. Sakramentu do Ciemnicy. Nieszpory czytane. Obnażenie ołtarzy. Wieczorem o 6, Ciemna Jutrznia.

3. *W. Piątek.* O g. 9½ Lekcje, Passja śpiewana, modlitwy powszechne, adoracja Krzyża. Processia z Ciemnicy do Wielkiego ołtarza, liturgia. Przeniesienie N. Sakramentu do Grobu, przy którym nieszpory czytane. Wieczorem o 6, Ciemna Jutrznia.

4. *W. Sobota.* O g. 8½ święcenie ognia, następnie Paschału. Proroctwa. Święcenie wody. Litania do Wszystkich Świętych. Summa, z którą się łączą

nieszpory. (*Życzący przystąpić dzisiaj do Komunii świętej, która tylko w czasie Summy wydaną być może, zechcą wcześnie, nim Summa się zacznie, oznajmić swe żądanie w zakrystii, aby wiadomą była ilość komunikantów celebrującemu do konsekracyi podać się mających*).

5. **Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego.** Rano o g. 5 *Rezurrekcya.* W czasie Summy, po Kredo, *Benedykcia Apostolska* z Odpustem zupełnym. O g. 4½ nieszpory.

6. **Poniedziałek Wielkanocny.** Kazanie z Ewangielii o uczniach idących do Emmaus, Łuk. 24, 13—36. O g. 4½ nieszpory.

11. *Sobota.* O g. 4½ nieszpory.

12. *Niedziela Przewodnia.* Kazanie z Ewangielii o niedowiarstwie i nawróceniu Tomasza. Jan. 20, 19. O g. 4½ nieszpory.

16. *Czwartek. Rocznica szczęśliwego ocalenia* **N. Cesarza i Króla.** O g. 9½ Msza św. i Te Deum.

18. *Sobota.* Nieszpory z uroczystem wystawieniem N. Sakramentu.

19. *Niedziela II po Wielkanocy.* **Rocznica poświęcenia kościoła.** *Odpust zupełny.* Summa z wystawieniem N. Sakramentu. Kazanie z Ewangielii o Zacheuszu celniku. Łuk. 19, 1—11. O g. 4½ nieszpory z wystawieniem N. Sakramentu. Kazanie. Processia i błogosławieństwo. *W tym tygodniu examin i zapis dzieci mających przystąpić pierwszy raz do spowiedzi i do Komunii świętej, następnie wykład katechizmu dla tychże, trzy razy na tydzień, aż do niedzieli w Oktawie Bożego Ciała.*

20. *Poniedziałek.* O g. 9 *Wotywa uroczysta za dobroczyńców kościoła.*

25. *Sobota. Św. Marka Ewangielisty.* Rano o 6½ Prymaria, po niej processia z litanią do Wszystkich Świętych. O g. 9 Msza św., na którą przybywa processia z parafii św. Andrzeja. O g. 4½ nieszpory.

26. *Niedziela III po Wielkanocy.* Kazanie z Ewangielii o krótkim ucisku niniejszym a przyszłem weselu wiecznem uczniów Chrystusowych, Jan. 16, 16—23. O g. 4½ nieszpory.

29. *Środa. Dzień urodzin* **N. Cesarza i Króla.** O g. 9½ Msza św. i Te Deum.

30. *Czwartek.* **Rozpoczęcie Majowego nabożeństwa.** Po południu o 5 uroczyste wystawienie N. Sakramentu. *Veni Creator.* Nauka wstępna. Supplikacye, processia i błogosławieństwo. *Porządek całomiesięczny nabożeństwa tenże co przeszłego roku: rano o g. 7 na Prymarii, litania i suplikacye; wieczorem o 5, a w soboty, niedziele i święta zaraz po nieszporach, zaczynających się jak zawsze o g. 4½ i wystawienie Najświętszego Sakramentu w puszce, pieśń, nauka, litania, suplikacye i błogosławieństwo. Odprawiający nabożeństwo majowe mogą dostąpić każdego dnia 300 dni Odpustu, a nadto raz Odpustu zupełnego, przy spełnieniu zwykłych warunków, w dniu miesiąca który sami sobie obiorą.*

MAJ.

2. *Sobota.* O g. 4½ nieszpory, po których majowe nabożeństwo.

3. *Niedziela IV po Wielkanocy.* Kazanie z Ewangielii o przyjściu i sprawach Ducha św., Jan. 16,

5—14. O g. 4½ nieszpory i nabożeństwo majowe. **Dziś kończy się czas spowiedzi wielkanocnej.**

7. *Czwartek.* O g. 4½ przed nabożeństwem majowem, nieszpory.

8. *Piątek.* **Św. Stanisława Biskupa i Męczennika.** Kazanie z Ewangielii o dobrym Pasterzu. Jan. 10, 11—17. O g. 4½ nieszpory i nabożeństwo majowe.

9. *Sobota.* O g. 4½ nieszpory, następnie nabożeństwo majowe.

10. *Niedziela V po Wielkanocy.* Kazanie z Ewangielii o modlitwie w imię Chrystusa, Jan. 16, 23—31. O g. 4½ nieszpory i nabożeństwo majowe. W następne trzy dni krzyżowe, *post zwyczajny.*

11. *Poniedziałek krzyżowy.* Po Prymarii majowej, o 8 Msza śpiewana, następnie processia z litanią do Wszystkich Świętych.

12. *Wtorek krzyżowy.* Msza rogacyjna z processią i litanią przed Prymarią majową, o g. 5. O g. 9 Msza św., na którą przybywa processia z parafii św. Andrzeja.

13. *Środa krzyżowa.* Msza rogacyjna i processia, jak w poniedziałek. Po processii, o 10 Msza św. i Te Deum, jako w *dzień urodzin J. Św. Ojca św.* **Piusa IX.** O g. 4½ nieszpory i nabożeństwo majowe.

14. *Czwartek.* **Wniebowstąpienie Pańskie.** Kazanie z Ewangielii o wstąpieniu Chrystusa Pana do nieba. Mar. 16, 14 i nast. Przed Summą processia, po której schowanie krzyża wielkanocnego i reznrrekcyi, a po Ewangielii Paschału. O g. 4½ nieszpory i nabożeństwo majowe.

16. *Sobota.* O g. 4½ nieszpory i nabożeństwo majowe.

17. *Niedziela VI po wielkanocy.* Kazanie z Ewangielii o świadectwie Ducha Św. i świadectwie apostolskiem, Jan. 15, 26 i nast.; 16, 1—5. O g. $4^1/_2$ nieszpory i nabożeństwo majowe.
18. *Poniedziałek. Dzień urodzin.* **J. C. W. W. Xięcia Mikołaja Alexandrowicza.** O g. $9^1/_2$ Msza św. i Te Deum.
23. *Sobota. Wigilia z postem.* Rano o 10 Proroctwa, święcenie wody, litania do Wszystkich Świętych i Summa. O g. 4½ nieszpory i nabożeństwo majowe.
24. *Niedziela.* **Zesłanie Ducha Świętego.** Kazanie z Ewangielii o pochodzeniu Ducha św. od Ojca i Syna, Jan. 14, 23—33. Po kazaniu *błogosławieństwo apostolskie*, z odpustem zupełnym. O g. $4^1/_2$ nieszpory i nabożeństwo majowe.
25. **Poniedziałek świątecząy.** Kazanie z Ewangielii o miłości Boga ku ludziom, Jan. 3, 16—21. O g. $4^1/_2$ nieszpory i nabożeństwo majowe.
27. *Środa.* Suchedni letnie.
29. *Piątek.* Suchedni letnie.
30. *Sobota.* Suchedni letnie, O g. $4^1/_2$ nieszpory i nabożeństwo majowe.
31. **Niedziela Trojcy Świętej.** Kazanie z Ewangielii o Ojcu, Synu i Duchu Świętym. Mat. 28,18—20. O g. $4^1/_2$ nieszpory, po których *zakończenie majowego nabożeństwa*: Uroczyste wystawienie N. Sakramentu; pieśń, ostatnia nauka; litania, supplikacye, processia, po której Te Deum i błogosławieństwo.

CZERWIEC.

3. *Środa. Początek Oktawy Bożego Ciała.* O g. $4^1/_2$ nieszpory z uroczystem wystawieniem N. Sakramentu, i processia.
4. *Czwartek.* **Boże Ciało.** Dziś i przez całą Oktawę Summa z wystawieniem N. Sakramentu; po Sum-

mie processia. Kazanie z Ewangielii o pożywaniu Ciała i Krwi Pańskiej, Jan. 6, 15—19. O g. $4^1/_2$ dziś i przez całą Oktawę, nieszpory z wystawieniem N. Sakramentu i processią.

6. *Sobota. Roznica powtórnego ocalenia* **N. Cesarza i Króla.** O g. $9\frac{1}{2}$ Msza św. i Te Deum. O g. $4^1/_2$ nieszpory, jak wyżej.

7. *Niedziela II po Świątkach.* Summa i nieszpory jak wyżej. Kazanie z Ewangielii o zaproszonych na gody. Łuk. 15, 16—24.

8. *Poniedziałek. Początek rekollekcyi dla dzieci przystępujących do pierwszej Kommunii świętej.* Rano o 8 nauka; o 9 Msza św., po której powtórzenie katechizmu. Po południu, o $2\frac{1}{2}$ katechizm i część różańca; o g. $3\frac{1}{2}$ nauka po której nieszpory.

9. *Wtorek. Rekollekcye dla dzieci.* Porządek tenże co wczoraj.

10. *Środa. Rekollekcye dla dzieci.* Przed południem porządek tenże co wczoraj. Po południu o g. 2, spowiedź. Po nieszporach nauka.

11. *Czwartek. Uroczyste doprowadzenie dzieci do pierwszej Kommunii świętej.* O g. 8, *Veni Creator*, następnie Msza św., w czasie której stosowne przed Kommunią i po Kommunii do dzieci przemówienia. Po Mszy Te Deum. Po południu, na *zakończenie Oktawy Bożego Ciała*, o g. 5 uroczyste nieszpory, processia ze stacyami i odśpiewaniem Ewangielii, Te Deum i błogosławieństwo.

13. *Sobota. Ofiarowanie Matce Boskiej dzieci po pierwszej Kommunii świętej:* O g. $4^1/_2$ nieszpory, wystawienie N. Sakramentu, Nauka i rozdanie pamiątek, litania i błogosławieństwo.

14. *Niedziela III po Świątkach.* Kazanie z Ewangelii o owcy zgubionej, Łuk. 15, 1—10. O g. 4½ nieszpory.
16. *Wtorek.* **Rocznica obrania Papieżem Ojca św. Piusa IX.** O g. 8 Msza św. i Te Deum.
20. *Sobota.* O g. 4½ nieszpory.
21. *Niedziela IV po Świątkach.* **Rocznica koronacyi Ojca św. Piusa IX.** O g. 8½ Msza św. i Te Deum. Kazanie z Ewangelii o cudownym połowie ryb, Łuk. 5, 1—11.
27. *Sobota. Wigilia z postem.* O g. 4½ nieszpory.
28. *Niedziela V po Świątkach.* Kazanie z Ewangelii o gniewie, Mat. 5, 20—24. O g. 4½ nieszpory.
29. *Poniedziałek.* **Świętych Apostołów Piotra i Pawła.** Kazanie z Ewangelii o ustanowieniu Piotra Apostoła fundamentem i głową Kościoła, Mat. 16, 13—19. O g. 4½ nieszpory.

LIPIEC.

4. *Sobota.* O g. 4½ nieszpory.
5. *Niedziela VI po Świątkach.* Kazanie z Ewangelii o cudownem rozmnożeniu chlebów, Mar. 8, 1—19.
11. *Sobota.* O g. 4½ nieszpory.
12. *Niedziela VII po Świątkach.* Kazanie z Ewangelii o fałszywych prorokach, Mat. 7, 15—21. O g. 4½ nieszpory.
15. *Środa. Początek Oktawy Szkaplerza świętego* O g. 4½ uroczyste nieszpory z wystawieniem N. Sakramentu i processią.
16. *Sroda.* **Matki Boskiej Szkaplerznej.** *Odpust zupełny.* Kazanie z Ewangelii o błogosławieństwie z zachowania Słowa Bożego, Łuk. 11, 27—28. Po

kazaniu *Benedykcya apostolska*. Na nieszporach kazanie. *Dziś i przez całą Oktawę, Summa i nieszpory z uroczystem wystawieniem N. Sakramentu i processią* [1]).

19. *Niedziela VIII po Świątkach*. Kazanie z Ewangielii o włódarzu niesprawiedliwym, Łuk. 16, 1—9. Na nieszporach, kazanie.

20. *Poniedziałek*. **Św. Eliasza Proroka.** O g. 9 uroczysta Wotywa przed ołtarzem Ś-go.

23. *Czwartek. Konkluzia Oktawy Szkaplerza świętego.* Kazanie na Summie i na nieszporach, po których supplikacyc, processia, Te Deum i błogosławieństwo.

25. *Sobota*. O g. 4½ nieszpory.

26. *Niedziela IX po Świątkach*. Kazanie z Ewangielii o płaczu Jezusa nad Jerozolimą, Łuk. 21, 41—47. O g. 4½ nieszpory.

SIERPIEŃ.

1. *Sobota*. O g. 4½ nieszpory.

2. *Niedziela X po Świątkach*. Kazanie z Ewangielii o faryzeuszu i celniku, Łuk. 18, 9—14. O g. 4½ nieszpory.

---

[1]) Dzień Matki Boskiej Szkaplerznej, obchodzący się z jaknajwiększą uroczystością w kościele Narodzenia N. P. Maryi, jako w kościele po Karmelickim i posiadającym bractwo Szkaplerza świętego, nie jest jednak świętem obowiązującem dla parafii. Wysłuchanie Mszy świętej w tym dniu, jak również zachowanie według reguły bractwa postu ścisłego w wigilią, i innych w ciągu roku postów i nabożeństw, są tylko *powinnością bracką*, to jest praktyką pobożną, której wypełnienie, prócz zasługi do każdej sprawy pobożnej przywiązanej, daje prawo do pozyskania odpustów, ale której opuszczenie, nawet dla należących do bractwa, samo przez się żadnego grzechu w sobie nie ma.

3. *Poniedziałek. Dzień Imienin* **J. C. M. N. Cesarzowej i Królowej**, oraz **J. C. W. W. Xiężny Maryi Teodorówny**. O g. 9½ Msza św. i Te Deum.
8. *Sobota. Dzień urodzin* **J. C. M. N. Cesarzowej i Królowej**. O g. 9½ Msza św. i Te Deum. O g. 4½ nieszpory.
9. *Niedziela XI po Świątkach*. Kazanie z Ewangielii o uzdrowieniu głuchego i niemego, Łuk. 7, 31—37. O g. 4½ nieszpory.
14. *Piątek. Wigilia z postem*. O g. 4½ nieszpory.
15. *Sobota*. **Wniebowzięcie N. P. Maryi**. Kazanie z Ewangielii o Marcie i Maryi, Łuk. 10, 38—42. Przed Summą święcenie ziół. O g. 4½ nieszpory.
16. *Niedziela XII po Świątkach*. Kazanie z Ewangielii o miłosiernym Samarytaninie, Łuk. 10, 23—37. O g. 4½ nieszpory.
22. *Sobota*. O g. 4½ nieszpory.
23. *Niedziela XIII po Świątkach*. Kazanie z Ewangielii o uzdrowieniu dziesięciu trędowatych, Łuk. 16, 11—19. O g. 4½ nieszpory.
29. *Sobota*. O g. 4½ nieszpory.
30. *Niedziela XIV po Świątkach*. Kazanie z Ewangielii o Bogu i mamonie, Mat. 7, 24—33. O g. 4½ nieszpory.

WRZESIEŃ.

5. *Sobota*. O g. 4½ nieszpory.
6. *Niedziela XV po Świątkach*. Kazanie z Ewangielii o wskrzeszeniu syna wdowy Naimskiej, Łuk. 7, 11—16. O g. 4½ nieszpory.
7. *Poniedziałek. Wigilia z postem. Rocznica Koronacyi* **J. C. M. N. Cesarza i Króla i N. Jego Małżonki**. O g. 9½ Msza św. i Te Deum. O g. 4½ nieszpory uroczyste z wystawieniem N. Sakramentu.

8. *Wtorek.* **Narodzenie N. P. Maryi.** *Tytuł kościoła. Odpust zupełny.* Summa i nieszpory z wystawieniem N. Sakramentu i processią. Kazanie na Summie z Ewangielii o rodowodzie Jezusa Chrystusa, Mat. 1, 1—10. Po nieszporach kazanie.

10. *Czwartek. Dzień Imienin* **J. C. M. N. Cesarza i Króla,** oraz **J. C. W. W. Xięcia Następny Tronu.** O g. 9½ Msza św. i Te Deum.

12. *Sobota.* O g. 4½ nieszpory.

13. *Niedziela XVII po Świątkach.* Kazanie z Ewangielii o obieraniu ostatniego miejsca, Łuk. 14, 1—12. O g. 4½ nieszpory.

16. *Środa.*
18. *Piątek.* } *Suche dni jesienne.*
19. *Sobota.*

20. *Niedziela XVII po Świątkach.* Kazanie z Ewangielii o przykazaniu miłości Boga i bliźniego, Mat. 12, 1—8. O g. 4½ nieszpory.

26. *Sobota.* O g. 4½ nieszpory.

27. *Niedziela XVIII po Świątkach.* Kazanie z Ewangielii o grzechów odpuszczeniu, Mat. 9, 1—8. O g. 4½ nieszpory.

PAŹDZIERNIK.

3. *Sobota.* O g. 4½ nieszpory.

4. *Niedziela XIX po Świątkach.* Kazanie z Ewangielii o godach i szacie godowej, Mat. 22, 1—14. O g. 4½ nieszpory.

10. *Sobota.* O g. 4½ nieszpory.

11. *Niedziela XX po Świątkach.* Kazanie z Ewangielii o uzdrowieniu syna królikowego w Kafarnaum, Jan. 4, 46—53. O g. 4½ nieszpory.

17. *Sobota.* O g. 3½ nieszpory.

18. *Niedziela XXI po Świątkach.* Kazanie z Ewangielii o Panu i dłużniku, Mat. 18, 23—35. O g. 3½ nieszpory.
24. *Sobota.* O g. 3½ nieszpory.
25. *Niedziela XXII po Świątkach.* Kazanie z Ewangielii o oddawaniu Bogu co Boskiego, a co Cesarskiego Cesarzowi, Mat. 22, 15—21. O g. 3½ nieszpory.
31. *Sobota. Wigilia z postem.* O g. 3½ nieszpory.

LISTOPAD.

1. *Niedziela XXIII po Świątkach.* **Wszystkich Świętych.** Kazanie z Ewangielii o ośmiu błogosławieństwach, Mat. 5, 1—12. O g. 3½ nieszpory świąteczne, po których bezpośrednio nieszpory żałobne z processią i stacyami.
2. *Poniedziałek.* **Dzień zaduszny.** *Dziś każda Msza św. ma przywilej Odpustu dla duszy za którą się odprawia.* O g. 9 Exekwie; następnie Summa z kazaniem z Ewangieli o zmartwychwstaniu umarłych, Jan. 5, 25—29. Po Summie processia ze stacyami.
3. *Wtorek.* O g. 9 *Exekwie, po których uroczysta Wotywa za dusze zmarłych dobroczyńców kościoła.*
7. *Sobota.* O g. 3½ nieszpory.
8. *Niedziela XXIV po Świątkach.* Kazanie z Ewangielii (położonej na Niedzielę V po Trzech Królach [1])

---

[1]) Rok kościelny liczy sześć niedziel od Trzech Króli do Niedzieli Siedmdziesiętnicy, a dwadzieścia i cztery niedziele od Zesłania Ducha Świętego do początku nowego roku, to jest pierwszej Niedzieli Adwentu. W rzeczywistości jednak liczby te, prawie zawsze zmienne, tak się między sobą kombinują, że ile którego roku przypada po Świątkach

o kąkolu nasianym na dobrą pszenicę, Mat. 13, 24—30. O g. 3½ nieszpory.

14. *Sobota.* O g. 3½ nieszpory.

15. *Niedziela XXV po Świątkach.* Kazanie z Ewangielii o ziarnie gorczycznem i o kwasie (położonej na Niedzielę VI po Trzech Królach), Mat. 13, 31—38. O g. 3½ nieszpory.

21. *Sobota.* O g. 3½ nieszpory.

22. *Niedziela XXVI i ostatnia po Świątkach.* Kazanie z Ewangielii o końcu świata. Mat. 24, 15—35. O g. 3½ nieszpory.

26. *Czwartek. Dzień Urodzin* **J. C. W. W. Xiężny Maryi Teodorówny.** O g. 9½ Msza św. i Te Deum.

28. *Sobota.* O g. 3½ nieszpory.

29. *Niedziela I Adwentu.* O g. 6 *Roraty*, w czasie których, zamiast zwykłej nauki po Prymarii, kazanie adwentowe. Na Summie kazanie z Ewangielii o sądzie ostatecznym, Łuk. 21, 15—33. O g. 3½ nieszpory.

---

niedziel więcej nad dwadzieścia cztery, tyle po Trzech Królach będzie mniej niedziel niż sześć; zaczem Msze i Ewangielie na te niedziele położone czytają się między 23-ą a ostatnią niedzielą po Świątkach. W ostatnią zaś niedzielę zawsze czyta się Ewangielia o końcu świata, położona we Mszale na niedzielę 24-ą po Świątkach. Głęboka, Boską mądrością natchniona symbolika liturgii kościelnej, koniec roku swego, przedstawiającego jakby w obrazie koleje rodzaju ludzkiego w porządku zbawienia wiecznego, znaczy ważną przestrogą Prawdy przedwiecznej o mającym nastąpić końcu świata, który zakończy dzieje ludzkości na ziemi, a na wstępie roku nowego kładzie nieomylne tejże Prawdy oznajmienie o przyszłym sądzie, od którego się zaczną losy jej w wieczności.

GRUDZIEŃ.

5. *Sobota.* O g. 3½ nieszpory.
6. *Niedziela II Adwentu.* O g. 6 *Roraty* z kazaniem. Na Summie kazanie z Ewangielii o poselstwie Jana Chrzciciela do Chrystusa, Mat. 11, 2—10. O g. 3½ nieszpory.
7. *Poniedziałek. Wigilia z postem.* O g. 3½ nieszpory.
8. *Wtorek.* **Niepokalane Poczęcie N. P. Maryi.** Kazanie z Ewangielii o pozdrowieniu anielskiem, Łuk. 1, 26. O g. 3½ nieszpory.
12. *Sobota.* O g. 3½ nieszpory.
13. *Niedziela III Adwentu.* O g. 6 *Roraty* z kazaniem. Na Summie kazanie z Ewangielii o poselstwie Żydów do Jana Chrzciciela, Jan. 1, 19—28. O g. 3½ nieszpory.
16. *Środa. Suchedni zimowe.*
18. *Piątek. Suchedni zimowe. Dzień Imienin* **J. C. W. W. Xięcia Mikołaja Alexandrowicza.** O g. 9½ Msza św. i Te Deum.
19. *Sobota. Suchedni zimowe.* O g. 3½ nieszpory.
20. *Niedziela IV Adwentu.* O g. 6 *Roraty* z kazaniem. Na Summie kazanie z Ewangielii o kazaniu Jana Chrzciciela na puszczy, Łuk. 3, 1—6. O g. 3½ nieszpory.
24. *Czwartek.* **Wigilia** *z postem.* Wieczorem o g. 11 *Jutrznia.*
25. *Piątek.* **Boże Narodzenie.** *Dziś z powodu uroczystości, nie ma postu.* O północy *Msza Pasterska.* NaSummie kazanie z Ewangielii o Bóstwie i wcieleniu Słowa, Jan. 1, 1—14. Po kazaniu, *Benedykcya apostolska z Odpustem zupełnym.* O g. 3½ nieszpory.

27. *Sobota.* **Św. Szczepana pierwszego Męczennika.** Kazanie z Ewangielii o zaślepieniu Jerozolimy, Mat. 23, 31—36. O g. 3½ nieszpory.
27. *Niedziela. Św. Jana Ewangielisty.* Przed Summą, *święcenie wina.* Kazanie z Ewangielii o szczególnem powołaniu Jana świętego, Jan. 21, 19—24. O g. 3½ nieszpory.
30. *Środa.* **Początek czterdziestogodzinnego nabożeństwa.** *Odpust zupełny.* O g. 5 Msza św., po której uroczyste wystawienie N. Sakramentu. O g. 11 Summa z kazaniem. Po południu o g. 5 nieszpory z kazaniem, supplikacye, błogosławieństwo i schowanie N. Sakramentu.
31. *Czwartek.* **Drugi dzień czterdziestogodzinnego nabożeństwa.** Porządek tenże co wczoraj.